

Bruxelles, den 12. maj 2023
(OR. en)

9111/23

LIMITE

TELECOM 133
COMPET 417
MI 381
CODEC 806

Interinstitutionel sag:
2023/0046(COD)

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Komm. dok. nr.:	6845/23
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger til reduktion af omkostningerne ved etablering af gigabitnet til elektronisk kommunikation og om ophævelse af direktiv 2014/61/EU (forordning om gigabitinfrastruktur) – Situationsrapport

I. INDLEDNING

1. Den 23. februar 2023 vedtog Kommissionen forslaget til forordning om foranstaltninger til reduktion af omkostningerne ved etablering af gigabitnet til elektronisk kommunikation og om ophævelse af direktiv 2014/61/EU (forordning om gigabitinfrastruktur)¹.
2. Forslaget er blevet offentliggjort som en del af Kommissionens konnektivitetsinitiativer sammen med udkastet til gigabithenstilling, der giver vejledning til de nationale tilsynsmyndigheder om forpligtelser, der pålægges markedsaktører med en stærk markedsposition, og den sonderende høring om fremtiden for den elektroniske kommunikationssektor og dens infrastruktur.

¹ Dok. 6845/23.

3. Hovedformålet med forslaget, der er baseret på artikel 114 i TEUF, er – ved etablering af elektronisk kommunikationsinfrastruktur – at sænke de unødigt høje omkostninger, som til dels skyldes tilladelsesprocedurerne, inden nettene etableres eller opgraderes. Disse procedurer er stadig komplekse, undertiden langvarige og forskellige fra medlemsstat til medlemsstat. Forslaget har også til formål at fremskynde etableringen af nettene, skabe retssikkerhed og gennemsigtighed for alle involverede økonomiske aktører og muliggøre mere effektive planlægnings- og ibrugtagningsprocesser for udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet. Forslaget omhandler også etablering af og adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur. Forslaget forventes at lette grænseoverskridende anvendelsesmuligheder, der har brug for allestedsnærværende net med meget høj kapacitet, og at gøre det muligt for interessenter, udbydere af elektronisk kommunikation, udstyrsfabrikanter eller bygge- og anlægsselskaber at opnå bedre stordriftsfordele.
4. I Europa-Parlamentet er Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE) blevet udnævnt til at være det kompetente udvalg for forhandlingerne om forordningen om gigabitinfrastruktur. Ordføreren er MEP Alin Mituta (Renew Europe, RO). Europa-Parlamentets mandat er berammet til fjerde kvartal 2023.
5. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Europæiske Regionsudvalg er begge blevet anmodet om at afgive udtalelse om forslaget.

II. ARBEJDET I RÅDET

6. I Rådet har Gruppen vedrørende Telekommunikation og Informationssamfundet (i det følgende benævnt "TELECOM-Gruppen") fået til opgave at behandle forslaget. TELECOM-Gruppen indledte drøftelserne om forslaget den 7. marts 2023. På de efterfølgende syv møder, der blev holdt indtil den 2. maj 2023, havde delegationerne tillige med en detaljeret forelæggelse ved Kommissionen af den ledsagende konsekvensanalyse samt artiklerne og betragtningerne en tidlig udveksling af synspunkter om bestemmelserne i forslaget.
7. For så vidt angår den nuværende situation har det svenske formandskab anmodet medlemsstaterne om at fremsætte deres detaljerede bemærkninger til forslaget.

8. Medlemsstaterne har generelt udtrykt tilfredshed med forslaget og målene om etablering af net med meget høj kapacitet og omkostningsreduktion samt mere harmoniserede processer og afhjælpning af manglerne i det nuværende direktiv om reduktion af bredbåndsomkostninger. De detaljerede drøftelser, der hidtil har fundet sted, har afsløret en række områder, der vil kræve særlig opmærksomhed fra formandskabet, når det udarbejder et kompromisforslag til delegerationerne. Det drejer sig navnlig om følgende områder:

a) "Stiltiende" godkendelse

Forslaget indeholder detaljerede regler for proceduren for udstedelse af tilladelser og anlægsrettigheder. Det fastsætter, at i tilfælde af en ubegrundet forsinkelse i tilladelsesproceduren hos en kompetent myndighed, der ikke overholder den fastsatte frist, betragtes tilladelsen som udstedt.

Flere medlemsstater har tilkendegivet, at et sådant system med "stiltiende" godkendelse af tilladelser muligvis er i strid med deres forfatningsmæssige ordninger for så vidt angår deres lokale myndigheders autonomi og beføjelser, og at det i nogle tilfælde også kan krænke tredjemands ejendomsret. Medlemsstaterne skal derfor undersøge, om denne bestemmelse er forenelig med deres nationale lovgivning. I betragtning af den følsomme juridiske karakter af den "stiltiende" godkendelse kan det også være nødvendigt at præcisere de tilhørende definitioner i forslaget.

b) Offentliggørelse af anlægsarbejder på kritisk infrastruktur

Ifølge forslaget skal netoperatørerne stille oplysninger til rådighed om planlagte anlægsarbejder på deres fysiske infrastruktur. Medlemsstaterne skal dog ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier fastlægge, hvilke anlægsarbejder der vedrører kritisk national infrastruktur eller den nationale sikkerhed, og således begrunde, hvorfor disse anlægsarbejder er fritaget for denne forpligtelse. Forslaget fastsætter, at sådanne oplysninger offentliggøres via et centralt informationssted og meddeles Kommissionen.

Nogle medlemsstater vil afholde sig fra enten at stille oplysninger om anlægsarbejder på eller anlæg af kritisk national infrastruktur til rådighed eller at underrette Kommissionen herom. Desuden har medlemsstaterne og operatørerne af kritisk infrastruktur også forpligtelser i henhold til direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed², og derfor skal samspillet mellem bestemmelserne i forordningen om gigabitinfrastruktur og direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed undersøges nærmere.

c) Forslagets retlige form

Forslaget har ikke retlig form af et direktiv, som det var tilfældet med direktivet om reduktion af bredbåndsomkostninger, som det erstatter, men som en umiddelbart gældende forordning med det formål at øge harmoniseringen. Den direkte virkning er efter Kommissionens opfattelse væsentlig med hensyn til kommercielle forhandlinger, mindskelse af investeringsrisici og øget forudsigelighed for markedsaktørerne, så unødige forsinkelser i etableringen af nettet undgås.

Nogle medlemsstater har påpeget, at den ændrede retlige form kan skabe vanskeligheder i lande med et forbundssystem, hvor de forskellige retlige bestemmelser om forslagens genstand kan variere fra region til region. Den direkte virkning rejser også spørgsmålet om, hvorvidt der kan sikres tilstrækkelig fleksibilitet for de medlemsstater, der måtte ønske at gå videre end kravene i forslaget, eller for at give mulighed for at tage hensyn til deres særlige nationale forhold.

d) Vejledning og gennemførelsesbeføjelser

Forslaget giver Kommissionen mulighed for at udarbejde vejledning om anvendelsen af bestemmelserne om koordinering af anlægsarbejder og om adgang til både eksisterende fysisk infrastruktur og bygningsintern infrastruktur. Kommissionen pålægges at fastlægge ved en gennemførelsesretsakt, hvilke kategorier af etablering af netelementer der skal være undtaget fra kravet om tilladelsesprocedurerne i medlemsstaterne.

² Direktiv (EU) 2022/2557 (direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed).

Nogle medlemsstater er ikke enige i, at der er behov for vejledning fra Kommissionen om disse spørgsmål, eller finder, at vejledning fra BEREC som et alternativ kunne være mere nyttig. Det vil også kræve yderligere drøftelser at give Kommissionen gennemførelsesbeføjelser til at fastlægge undtagelser fra tilladelsesprocedurerne i medlemsstaterne.

e) Centrale informationssteder

Da flere medlemsstater allerede har velfungerende løsninger til informationssteder på regionalt og nationalt plan, har de behov for yderligere præcisering af aspekter som f.eks., hvilke dele af tilladelsesproceduren det centrale informationssted bør stå for, hvilke metoder der anvendes ved onlineadgang, og hvem der ejer de data, der leveres via det centrale informationssted i elektronisk format, hvad det vil koste og hvor lang tid det vil tage at oprette og drive disse informationssteder for medlemsstaterne.

f) Teknologineutralitet

Bestemmelserne om bygningsintern fysisk infrastruktur foreskriver installation af fiberledninger, bortset fra koaksialkabler. Nogle medlemsstater ville foretrække også at medtage disse og undgå henvisninger kun til fiberkabler i teksten ved i stedet at anvende teknologineutrale udtryk og krav som kvalitet eller hastighed. En neutral tilgang vil også betyde, at certificeringsordningen og det deraf følgende mærke heller ikke betegnes som "fiberklar".

9. Det svenske formandskab agter at fortsætte arbejdet med forslaget i sin mandatperiode og vil forberede en gnidningsløs overdragelse til det kommende spanske formandskab.

III. KONKLUSION

Coreper opfordres til at notere sig denne situationsrapport fra formandskabet med henblik på forelæggelse heraf for TTE-Rådet (telekommunikation) på samlingen den 2. juni 2023.